

2022-09-20

Till Mark- och miljödomstolen i Nacka
mmd.nacka.avdelning4@dom.se

BYGGNADS
VÅRDS
FÖRENINGEN

Mål nr P 719-22

TILLÄGG TILL ÖVERKLAGANDE

Svenska byggnadsvårdsföreningen, SBF, utvecklar nedan talan i sitt överklagande av kommunfullmäktiges i Solna kommun beslut att anta förslag till detaljplan för Stallmästaregården.

Stallmästaregården och dess närmiljö har starkast tänkbara lagskydd

Som SBF anför i sitt överklagande råder för Stallmästaregårdens byggnader och miljö starkast tänkbara lagskydd för de höga kultur- och naturvärdena – anläggningen är förordnad som byggnadsminne sedan 1985, med föreskrift att närområdet kring byggnaderna ska hållas i sådant skick att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas. Vidare utgör Stallmästaregården, Stockholmstraktens äldsta kvarvarande utvårdshus, en synnerligen värdefull kulturmiljö i riksintresset Nationalstadsparken. Stallmästaregården ingår också i riksintresset för Stockholms innerstad med Djurgården, vilket betyder att det råder dubbla riksintressen.

I detta tillägg till vårt överklagande tydliggör vi våra synpunkter utifrån förarbetena för lagen om nationalstadspark. Vi väljer tre kriterier:

1. Skydd av det historiska landskapet

Nationalstadsparken motsvarar UNESCO:s definition av ett historiskt landskap. Det anges tydligt i propositionen att det historiska landskapets natur- och kulturvärden inte får skadas.

De befintliga byggnaderna från 1700 –talet och senare samspelar väl i skala, arkitektur, material och färgsättning. Den föreslagna nya byggnaden är emellertid mycket dominerande och arkitektoniskt avvikande i alla avseenden – planform, takutformning, material och färgsättning. Hänvisningen till koppärtälten är långsökt och har heller inte något med denna plats att göra. Utstakningen vid synen på plats (2022-09-06) visade tydligt hur tätt intill den befintliga miljön byggnaden kommer att placeras och därmed hur påträngande den kommer att uppfattas i den historiska miljön.

Den nya byggnaden förändrar också den historiska miljön genom att vyn mellan de två tullhusen och Stallmästaregården blockeras, att det varsamt upprustade linneförrådet flyttas till annan plats, att den väl anpassade pergolan från 1950-talet rivs, att den nya byggnadens slutna fasad kommer att skymma vyerna mot anläggningen från gångvägen, att ”glasskiosken” rivs samt genom fällning av träd.

I planbeskrivningen anges t.o.m. att den nya byggnaden inte ska ”läsas samman med den historiska bebyggelsen”. Här avstår man alltså medvetet från den anpassning till det historiska landskapet som föreskrivs i lagen. I stället kompletteras den befintliga miljön med en byggnad med utstickande utformning som är synnerligen provocerande i den historiska miljön. Läsbarheten i det historiska landskapet och förståelsen för kulturmiljön kommer att kraftigt

försvåras i strid med föreskrifterna för byggnadsminnet och den inriktning för varsamhet som anges i förarbetena till lagen för nationalstadspark.

2. Stark begränsning av exploatering

Enligt propositionen anges viss möjlighet att uppföra ett begränsat antal nya byggnader inom bebyggda områden med krav på anpassning till natur- och kulturmiljön – särskilt bl.a. form och skala. Vidare anges att det inte ska vara möjligt att med successiva beslut ytterligare minska de gröna områdena i en nationalstadspark.

Så sent som år 2000 kompletterades Stallmästaregården med en ny stor hotellflygel. Nu föreslås ytterligare en ny byggnad avsedd för hotell med 10 nya rum samt konferenslokaler om 1400 kvm BTA. Vi anser att detta är just ett exempel på sådana successiva beslut för att kraftigt utöka bebyggelseytan som inte får ske enligt propositionen.

3. Begränsning av verksamheter

I propositionen anges att nya byggnader och anläggningar som inte behövs för att befintliga verksamheter skall kunna fungera bör i princip inte medges.

Idag finns en restaurang, konferenslokaler och hotellrum i olika byggnader. Från Fastighetsaktiebolaget Stallmästaregårdens sida framfördes vid synen att det krävs vissa förändringar av teknisk art för att fortsättningsvis kunna bedriva bl.a. konferensverksamhet. Det är dock svårt att tro att denna stora ytterligare byggnad om 1400 kvm med 10 hotellrum skulle vara nödvändig för att befintlig verksamhet fortsättningsvis ska kunna fungera. Därmed strider förslaget mot inriktningen i propositionen.

Sammanfattande kommentar

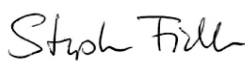
Sammanfattningsvis anser SBF att förslaget vida överstiger gränsen av vad som kan tillåtas enligt föreskrifterna för byggnadsminnet och den tydliga avsikten enligt propositionen för lagen om nationalstadspark. Vi anser att förslaget förvanskar och skadar Stallmästaregårdens unika kulturhistoriska värden. Som vi anför i vårt överklagande är Stallmästaregården ett av många pågående ärenden i Nationalstadsparken som sammantagna kommer att medföra en stor kumulativ skada om de alla genomförs enligt planerna.

I övrigt hänvisar vi till vårt överklagande till mark- och miljödomstolen daterat 2022-01-10.

För Svenska byggnadsvårdsföreningen dag som ovan

Tomas Nyström
Ordförande

Stephan Fickler
Verksamhetsledare

Kristina Berglund
Adjungerad styrelseledamot

Svenska byggnadsvårdsföreningen grundades i samband med byggnadsvårdsåret 1975 och är en oberoende icke vinstdrivande, ideell förening med cirka 6500 medlemmar. Föreningens huvudsakliga ändamål är att sprida och förmedla kunskap om byggnadsvård och sunt byggande, att slå vakt om vårt byggda och gröna kulturarv och nyttja detta som en resurs i stadsutvecklingen samt att främja en god stadsmiljö och god kvalitet i övrigt i nutida stadsplanering.